

ELŐFIZETÉS.

ELYBEN ES VIDEKEN

Egy évre ... 800 kor
Fél évre ... 160 kor.
Egy negyed évre 75 kor.
Egy óra ... 25 kor.

Nyitási költségek
megállapodás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 367.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény
Társaság.
Bulevardul Regele Ferdi
nand I. (Jászai tér), ut 28.
TELEFON-SZÁM: 161.

Arad, 1920.

Főszerkesztő:
Stauber József.

Kedd, május 18.

21. és 25. sz. rendelet (kibővítve)

Mi Erdélyi csapatok parancsnokja, a katonai igazságtügyi törvénykönyvnek 32. és 57. §§. II. pontja értelmében, a hadsereg biztosítására és az ország védelmére

ELRENDELJÜK:

a Tiszáig elfoglalt egész területre, mely hadműveleti területnek tekintetik: I. Rend. Ellenszegülőknél lesznek tekintve: a) akik rosszakarat nélkül nyilvános helyiségekben, állomásokon, vonatokon, az utcán stb. közölni, elterjeszteni, beszélni fognak bármely módon igaz, vagy bebiztosított híreket vagy relatív meggyőződések a hadműveletekről, a csapatmozdulatokról és helyzetükről, a katonai titkosságok rendelkezéseiről vagy bármely más dologról, a román hadsereg vonatkozásilag; b) akik állomásokon, vonatokon találatnak, komoly megindoklás nélkül, vagy tolongani, kiabálni fognak és nem fogják tiszteletben tartani a rendre vonatkozólag kiadott utasításokat; c) akik rossz szavakkal fogják illetni a román nemzetet; d) bármely kákaratu személy, aki levelet vinne, azok, akik mások által elősegítik magánfelektől átvett leveleket egyik helyről a másikra szállítani; e) akik a hadsereg érdekeit szolgáló rendelkezések ellen lázitanak; f) azok, akik felhatalmazás, vagy katonai engedély nélkül, minden rossz szándék nélkül, titkon vagy nyilvánosan, akár katonai parancs folytán, akár nem történt kiürített helyiségeket elfoglalnak; g) akik sértő szavakkal fogják illetni a román katonákat, a román hadsereget vagy országot; h) bárki, aki rosszakarat nélkül megmérgezi, vagy megfertőz kutakat, pörösöket, bármely folyó vagy állóvizet, valamint bármely élelmiszert; i) azok, akik kritizálni fogják a parancsnokság által kiadott rendeleteket; j) azok, akik leverik a zászlókat vagy a hivatalok más jelvényeit; k) azok, akik közbélelnek, vagy mások közbélelését provokálják, hogy megakadályozzanak egy letartóztatást, vagy a parancsnokság által kiadott rendelet végrehajtását; 2. Ezen rend ellen szegülő a következőképpen lesznek megbüntetve: Az a) b) c) és d) pontok alá esők meg lesznek vizsgálva hadbíró által első és utolsó alkalomkor egy évi börtönnel és 2000 Lei-ig terjedhető pénzbírsággal lesznek sújtva. Az e) f) g) h) i) j) és k) pontokba foglaltak ellenszegülői a hadtörvénysek által lesznek megvizsgálva és elítelve 3 évig terjedhető börtönnel és 5000 Lei-ig terjedhető pénzbírsággal. Midőn a fent említett tettek közül valamelyik kémkedési vagy árulási szándékkal lesz véghez vitve, a háború alatt már életben levő törvények szerint lesznek megbüntetve. 3. A rendelet ellenszegüléseinek a meghatározását királyi biztosok, hadbírók, ténparancsnokságok, csendőrszekték és bármely katonai tőrsziszt végzi.

E jelen rendelet, amennyiben lehet, a polok által lesz kihirdetve, ki lesz ragasztva minden községben hadtörvénysek szék helyén, hadbírószékön, parancsnokságoknál, csendőrszékéknél és községházaknál, ki lesz hirdetve dobszó által is. E formások betartását jegyzőkönyvileg fogják megállapítani a törzsiszekték. E rendelet büntető hatálya életbe lép 3 nap után a fent említett végrehajtásokkal s csak azon személyek lesznek megbüntetve, akik e 3 nap után esnek bűnbe. A 21. és 25. sz. rendelet határozati, amelyeket szintén a parancsnokság ad ki, de a jelen rendelettel nem egyezők, hatályon kívül lépnek abban a pillanatban, amikor a rendelet életbe lép. Kelt a Parancsnokságunknál Nagyszombat, 1919. május hó 12. Az erdélyi csapatok ténparancsnoka

MARIARESCU tábornok és E.

Vezérhad tábornok: Pannaton tábornok.

Maniu a panamákról.

BUCURESTI. A Chemarea szocialista lap munkatársa meginterjuvotta Maniu Gyulát, hogy adjon felvilágosítást a kormányzó tanács ellen intézett támadásokról. Maniu közölte a lap munkatársával, hogy neki is volt tudomása egy pár nem egészen tiszta tizletről, azonban őt ezért felelősség nem terheli, sőt a szigorú vizsgálat megejtése végett Ghilezan Liviusz kolozsvári ügyésznek utasítást is adott annak idején. A Renasterea Romana, amely tud-

valevőleg az Averescu-párt szócsöve és amely lap a kormányzó tanács panamáit állandóan felszínen tartja, hozzáfűzi, hogy Maniu nemcsak tudott ezekről a panamákról, hanem ezeknek a ki nyomozását állandóan megakadályozta, sőt utasítást adott Ghilezannak, hogy a már megindított vizsgálat folytatását hagyja abba. Az ügyész, mivel önértetével nem fért össze ez az intézkedés, lemondott állásáról.

Nitti lemondott.

RÓMA. Az olasz posta és táviráda alkalmazottak mozgalmára vonatkozólag, amely már általános sztrájkot provokált, interpellációt terjesztettek be az olasz kamarában. Nitti miniszterelnök azt javasolta, hogy vita nélkül térjenek napirendre, javaslatát azonban 193 szavazattal 112 ellenében leszavazták. Emiatt a kormány, másnap beadta a lemondását.

RÓMA. Általános felfogás szerint Nitti újra megbízást kap a kabinet megalakítására. Politikai körökben az a hír van elterjedve, hogy a kormány kibékülési kormányt következik, majdnem valamennyi volt miniszterelnök és pártvezér részvételével. Helyet foglalnak benne Luzatti, Orlando, Giolitti és esetleg Turatti is.

Andrássy és Apponyi a békeszerződésről.

Budapest. A magyar nemzetgyűlés külügyi bizottsága belefogott annak a válasznak a tárgyalásába, amelyet az antanttól a béke kérdésre legutóbb kaptak, a magyarok. Az ülést gróf Andrássy Gyula, a külügyi bizottság elnöke nyitotta meg komoly megfontolásra érdemes szavakat intézve a bizottsághoz.

Történelmi súlyos időket élünk, mondotta Andrássy Gyula. Minden elhatározásunk a nemzet vérebe, életébe kerülhet. Ezt ne felejtse el egy tagja se a bizottságnak. Emelkedjék mindenki a helyzet magaslátára. Felejtse el összes kiesiyes mellétekinteteit, felejtse el, hogy párthoz tartozik, felejtse el, hogy neki magának is vannak és lehetnek politikai érdekei. Csak egyet tartson szem előtt: az országnak, a nemzetnek az érdekét. Nagyon nehéz az elhatározás. Bármely oldalra is határozza el majd magát a kormány, kétségtelen, hogy annak súlyos következményei lesznek. Egészen bizonyos, hogy a béke rossz. A módosítások ugyan némileg enyhíthetnek itt-ott egy részleten, de nem ísztették meg ama jellegétől, hogy ez nem olyan béke, amely kiegyesztel. Ha elfogadjuk ezt a bé-

két, anélkül, hogy az okvetlenül elkerülhetetlenül szükséges volna, akkor a nemzet jövőjét tesszük kockára; ha azonban nem fogadjuk el, akkor, amikor el kell fogadnunk, akkor a nemzetet, azt hiszem, a halálba hajtjuk. Gondolja meg mindenki, hogy a magyar nemzet még meglevő kis erejével, mint jövőnk egyetlen reményével, takarékosan kell bánni.

Az elnöki megnyitó után gróf Apponyi Albert béke delegáció elnöke részletesen tájékoztatta a bizottságot a béke delegáció működéséről.

A ténylek után ítéve, fejezte be fejtegetéseit gróf Apponyi Albert, az a benyomás, hogy az antant államok mentalitása Magyarországgal szemben az idők folyamán megváltozott. Magyarország gyengítése eredetileg kitűzött politikai cél volt, de ma már belátják, hogy ez nem áll az antant érdekében sem. A szerződés szót árnyoldalaival szemben van néhány kedvező oldal is. A hármegállapítások esetleges módosítására és a rutén kérdésre vonatkozó engedelmények arra mutatnak, hogy változott mentalitással és politikai irányzattal állunk szem-

ben. A bizottság határozatot nem hozott.

Versailles: A Lanterne című lap legutóbbi számában a magyar békefeltételekről ír és konstatálja, hogy a végleges határokat csak később fogják megállapítani azok a bizottságok, amelyekben Magyarország is képviselve lesz.

Páris. Az United Press tudósítója a békekonferencia körében arról értesül, hogy ottani vélemények szerint Magyarország a békeszerződést, ha tiltakozás kíséretében is, alá fogja írni. A határidő további meghosszabbítására nem gondolnak.

Kopenhága. A Skandinavisches Telegraphen Compagnie jelenti Párisból: A magyar béke delegáció vezértitkárságának visszatérését a jövő hétre várják. A vezértitkárság meg fogja hozni a választ, vajjon a béke delegáció a szerződés aláírására fel van-e hatalmazva vagy sem. Mihelyt a békeszerződés alá lesz írva, kinevezik a jóvátételi bizottság tagjait, akik június elején utaznak Budapestre.

Prága. Benes cseh-szlovák külügyminiszter kétfőn Párisba utazott, ahol elsőnek akarja aláírni a Magyarországgal való békeszerződést, amelynek feltételeit a csehekre nézve kedvezőnek és elfogadhatónak jelentett ki.

Bukaresti időszámítás.

Akik tegnap megázták a város háza toronyóráját, meglepetéssel konstataáltak, hogy az órát negyedórával előreigazították. Bár a toronyórák sohasem jártak pontosan, de negyedórás eltérés csak ritkán volt. A városbázi toronyórát a polgármester rendeletére a bucaresti időszámításhoz igazították s most eszerint igazítják meg a többi órát is.

Választási elnökök.

A központi választmány ma délelőtt tartotta alakuló ülését, amelyen megállapodtak a képviselők és szenátorválasztások elnökeinek személyére nézve. A következők lettek választási elnökök: Arad városában képviselő- és szenátorválasztásnál dr. Németh János; képviselőválasztásoknál Pécskán: dr. Gebules Lázár, Alsósímondon dr. Petrucci István, Borosjenőn Giorgia János, eszter, Gurahoncon dr. Babutia Todor, Vágyson Secula Axente, Pankotán Patca Lázár, Képviselet- és szenátorválasztásnál Kisi Jenő, dr. Costius János, Pórtán dr. Jancu Kornél, szenátorválasztásnál Horossebeseen dr. Botva Flak.

MŰVÉSZET.

Holnap elutazik a temesvári színtársulat.

Sebestyén Géza, a temesvári színház igazgatója Bucarestből jövet ma délután autón Aradra érkezett. Az igazgató kijelentette, hogy a díszletek és felszerelések kivételére az engedélyt megkapta s így a több mint egy hete Lőkös-házán veszteglő színtársulat valószínűleg már holnap elindul Budapest felé.

A színház heti műsora:

Kedd: Szerelmi vásár.

Szerda: Traviata.

Csütörtök: A Hősök Siremlése k. vára, felemelt helyekkel, Rácz Imre és Ladiszlav József felléptével Zsidóné, Péntek: Othello.

Szombat: Hangverseny, Daphnis és Pán, Alarcosbál 3. felvonása.

Vasárnap: délután: Eva, Este: Madarász.

Hangverseny. Vasárnap délután Unger Mór tanár növendékei magas szintű hangversenyt rendeztek a Kultúrpalota nagytermében, melynél élvezetesebbet az ideáig hallott Arad közönsége. Unger Mór íradhatatlannal dolgozik a mindig újabb és újabb művész generációk fölnevelésében. Buzgó munkálkodása a vasárnapi hangversenyen szép eredményeket mutatott fel. Az egyes számok nagy művészekkel voltak beszeválogatva, melyek közül művészi játékkal Weisz Bibi, Gutzjahr Erzsike, Fülöp Magda, Czettel Ibolya, Seidner Annus és Kubelka Ferdinánd, továbbá Andrey Lajos, Mohos Zoltán, Unger Zoltán és Ernő vonósnégyesekkel, Unger Laci pedig harmoniumjátékával nagy élvezetben részesítették a közönséget. Művésznőre valló gyakorlatossággal játszott zongorán Ach Olga, Deutsch Klári és Bodnár László ugye-sen játszottak nehéz darabokat. Figyelemreméltó volt még Salgó Böske, Hehs Magda és Nagy Erzsébet zongorajátéka. A közönség elismeréssel adózott Unger Ernőnek, aki ügyes rendezésével és gyakorlati vezetésével emelte a hangverseny színvonalát.

Csütörtökön jótékonycélu előadást tart a színház: Rácz Imre és Ladiszlav József felléptével a Zsidóné adja elő a zsidó elűzés történetét a Hősök Siremlése javára fordítják.

A karszemélyzet jutalomjátékát a Vig özegetet játsza el május 28-án, kedden a színtársulat. A 3. felvonás keretében jókedvű, nívós kabarét rendeznek. Külön érdekessége lesz az előadásnak Győző Alfrédné fellépte, aki Selmeczyvel a dzsesszt és a ragadant mutatja be.

Ma új műsor a Modern Kabarében. Két pompás új bohózat, „Janó mint francia gróf” és „A Jász nyelv” emelkednek ki a Modern Kabaré mai új műsorából.

Jótékonycélu mozielőadások az Apolló és Urániában. A hősi halottak sírjainak fenntartására jótékonycélu mozielőadást tartanak csütörtökön az Apollóban és az Urániában. Mind a két színházban délután 3 és fél 5 órai kezdettel a multkor bemutatott katonai lövételek kerülnek vetítésre az akkori helyekkel. A sorozat első részét az Apolló, a második részét az Uránia mutatja be. 6. fél 8 és 9 órakor rendez helyekkel változatos Pathé műsört vetít az Apolló és Uránia. Ezeknek az előadásoknak a jótékonycélu előadásokhoz hasonlóan a fent említett jótékonycélu fordítják.

Gellinek Lotte jótékonycélu operastélyeire, melyek folyó hó 27-én és 28-án este fél 8 órakor tartatnak meg a téli színházban, a felemelt helyre legyek hétfőtől kezdve várható a színházi pénztárnál. A magas színvonalú estélyek műsorát és a közreműködők neveit a jelragaszkok közlik.

Ausztria nem adja ki a magyar műkincseket.

BÉCS. A magyar békeszerződésben, mint ismeretes, van egy pont, amely szerint Ausztriának ki kell adnia a Magyarországot megillető műkincseket. Bécs egyik legfőbb vonzóereje mindenkor műkincseiben volt s így érthető, ha a magyar békeszerződésnek ezeket érintő része itt nagy nyugtalanságot kelt. A bécsi múzeumok és udvari könyvtárak igazgatói már sorban nyilatkoztak erről a kérdéssel a valamennyiüknek az a

teffogásuk, hogy az osztrák főváros jogosan jutott azok birtokába és Magyarország semmi alapon nem követelheti azokat vissza. A műkincsek egy részét nem is közvetlenül a magyaroktól vásárolták, másrészt pedig ajándék. Alaposan meg kell vizsgálni a megszerzés módját és akkor ki fog tűnni, hogy Ausztria semmiféle műkincsekkel sem tartozik Magyarországnak.

Lemondott a magyar béke delegáció.

BÉCS. Apponyi Albert gróf lemondott a magyar béke delegáció elnökségéről. Lemondását követte Teleki Pál külügyminiszteré is, majd az egész magyar kormány beadta lemondását. Horthy kormányzó most folytat tárgyalást az új kormány kinevezésére.

Clark angol diplomata újabb missziója, amiről már több alkalommal hírt adtak, befejezett tényre formálódott. Clarknak az a nézete, hogy csak minden párt bevonásával alakított kormány képes Magyarországot talpraállítani s az a kiüldetése, hogy Budapesten a koncentrációt olyan szellemben hozza össze, hogy abban a demokratikus irányzatok többsége olyan arányban biztosítsa, miszerint az megfeleljen az ántánt hatalmak által több alkalommal körvonalazott és dokumentált szabadelvűségnek. Az ántánt újabb akciója következtében a magyar politikai élet előterébe hirtelen Batthyány Tivadár gróf, a függetlenségi párt elnöke jött, aki azonban csak úgy volt hajlandó a tárgyalásokat megkezdni, ha Hock János, a Nemzeti Tanács volt elnöke visszatérhet az országba. Batthyány közbelépésére tényleg amnesztiát adtak Hocknak, aki azonban még mindig nincs Budapesten. Batthyány Tivadár Lovászi Márton, Berinkey Dénes és Buza Barna volt minisz-

terekkel együtt igyekeznek a kibontakozás útját egyengeni, még pedig olyan formában, hogy a demokraták és a szociálisták is vorassanak be a tárgyalásokba. Ennek következtében Batthyány Bécsbe utazott, hogy Vársonyi Vilmossal és Garami Ernővel tárgyaljon. Ezek a megbeszélések most folynak s a szociálistáknak lényeges követeléseik vannak, a melyek elfogadása előtt nem hajlandók a részletes tárgyalás hossza idejére lekötni az érdekeik pontjait. Az éremek ez az egyik oldala — így ír a „N. Fr. Presse”, — de nem kell elfeledkezni arról az erőről, amit a mostani rendszer reprezentál. A békes megoldás nem olyan egyszerű és komplikálatlan, mint az első pillanatban látszik, mert a mostani kurzus emberrel a végéig fognak ragaszkodni a fiatalomhoz és ennek megtartása érdekében mindent megkísértenek. Ez azonban csak időbeli és módbeli változást jelent, de a lényegen nem sokat változtat, mert a fiatalom el van határozva arra, hogy Magyarországon végleges állapotokat teremjen, a leszerelést végrehajtsa és a hatalmat mindazon osztályok között osztja meg, amelyek garanciát nyújtanak a békére és az ántállamokkal való nyugodt összműködésre.

Egy aradi pince titka.

Egy nyomozásból kifolyólag megtartott házkutatásnál érdekes leleplezést tett az aradi rendőrség. A Rasztig és Junák detektív vezetésevel a rendőrség a Radnai-ut 2. számú házat kintafelták át s amikor a pince egyik fülkéjébe érkeztek, ott több mint husz láda, százezreket érő textil és más árut találtak, illetve csak husz láda volt érintetlen, a többi pedig feltörve és kifosztva hevert a pincében. Az azonnal megindított rendőri nyomozás megállapította, hogy ezeket az árukat még a békeidőben Aradon kereskedő felvidéki tótok hozták a városba, a mozgósításkor a radnai-uti pincében helyezték el vagyontárukat és aztán bevonultak katonának. Azóta a ház már ötször cserélt gazdát, a tótok egyrésze pedig elesett, a többi fogságba került. A

jelentéges házkutatás azonban nem is tudott bővebb felvilágosítást adni a detektíveknek, s a pince tartalmát már úgy vette át elődjétől. Megállapítást nyert, hogy a sértetlen ládák tartalmát véve tekintetbe, a mai értékek szerint több mint fél millió korona értékűt tartalmaz a radnai-uti ház pincéjéből. A nyomozást vezető közegek már nyomában vannak a tetteseknek s így ebben az ügyben a közeli napokban szenzációs fordulat várható. A meglévő árukat a rendőrség elraktározta s egy évig vár arra, hogy tulajdonosaik jelentkezzenek.

Szeged új főispánja. A magyar kormány Kelemen Béla volt főispánt Csongrádvármegye és Szeged város főispánjává nevezte ki.

Az Averescu-párt jelöltjei.

Beavatott helyről azt az információt kaptuk, hogy az Averescu párt már kijelölte az aradi és aradmegyei hivatalos jelölteket. Eszerint Aradon dr. Juncu Cornél, Radnari dr. Iszpravnik Szevér, Kisjenőn Goga Jenő, Halmágyon dr. Costina Jenő, Pécskán dr. Bodiu törzsorvos, Világoson Gratiu romániai politikus lépnek fel Averescu-párti programmal. Goga Oktavian pedig Nagyváradon.

Az Ipar- és Népbank tőkeemelésé.

Az Aradi Ipar- és Népbank vasárnap megtartott közgyűlése egyhangúlag és nagy lelkesedéssel határozta el intézeti tőkéjének 29 millió koronára leendő felemelését. A bank igazgatóságának Szala Károly elnök által előterjesztett javaslatát Hehs Béla vezérigazgató indokolta. Viszszapillantást vetett arra, hogy az intézet fennállásának 50-ik évét kellene megünnepelni, de a mai viszonyok között ünnepeket csak a munka fokozásával lehet. Az 50 év előtt kis bölcsőben ringott intézetből ma hatalmas alkotás áll előttünk, mely négy magyarra terjeszti ki a gazdasági működését és a rendszeres banküzletet, kívül a kereskedelmi üzletek minden ágával közraktári üzletekkel, mezőgazdasággal és erdőműveléssel is foglalkozik. Természetes, hogy ezen a ponton az intézet meg nem állhat és nagy, új erőforrásokra van szüksége, hogy gazdasági feladatainak magaslatán állhasson és segíti kezét nyújthassa a háború által lerombolt gazdasági élet újjáépítéséhez. Az intézet örömmel vállalja a reál várakozó munkát, a részvényesek kötelessége azonban, hogy az új részvények átvételével lehetővé adjanak a továbbfejlesztésre. De a magasabb céloktól eltekintve is, a tőkefelemeléssel minden egyes részvényes jelentékeny előnyökhöz jut, mert az új részvények átvételei arányában 550 koronában, vagyis oly kedvező áron lett megszerzve, a mi a részvény mai forgalmi árnál jóval kisebb összeg. A nagy tetszéssel fogadott beszéd után dr. Vajda István részvényes indítványára a közgyűlés egyhangúlag hozzájárult az alapítóknek kétszeresére leendő felemeléséhez.

Nincs több repatriálás.

A kormány rendelettel beszüntette a további repatriálásokat. Arról értesültünk, hogy s hó 19-én Magyarországra és 29-én Csehszlovákiába megy még egy-egy repatriáló vonat, és ezek lesznek az utolsók. Ezekkel a vonatokkal csak azok távozhatnak, akiknek repatriálási ügye teljesen elintéztet nyert. Ezentúl tehát senki hivatalból nem repatriálhatnak és senki sem kéri a visszahívást.

Massaryk intrikái.

London, május 18. A Daily Herald foglalkozva a csehek kettészínű politikájával, azt a szenzációs leleplezést közli, hogy Károly osztrák és királynak Sirkus pármái herceg közvetítésével megindított ismeretes bekezdését a katonai körökben Massaryk hirtelenséggel meg

Szabadulás a fogházból.

Megemlékeztünk már arról, hogy a kormány amnesztia rendeletet bocsátott ki, amelynek értelmében mindazok, akik a háború négy esztendejében katonai szolgálatot teljesítettek és büntetésük nem haladja meg az egy évet, visszaszerezik szabadságukat. Az aradi ügyészségre is leérkezett ez a rendelet és ma már kiszabadultak az ügyészség fogházából dr. Zsófi Kálmán ügyvédjelölt, akiket a bíróság ítélték el csalásért egy évi fogházzal, Pagura Antal, Ketrán László fiatalkorú rácvárosi fiúk, Bokanicsa János és Borostyán János. Ma leérkezett az ügyészségre az amnesztia pótrendeleto is, amelynek értelmében mindazoknak a büntetését, akiket az év április 8-ig hat hónapig tartó fogházzal sújtottak, elengedik, a hat hónaptól öt évig elítélteknek büntetésük felét engedik el, akik pedig öt évnél nagyobb büntetésűek, azoknak csak a büntetésük negyedrészt kell kitölteni. Akit a törvényszék életfogytiglani fogházzal ítél, 20 évi kényszermunka után kiszabadul. Az aradi ügyészségen most éppen dolgoznak az amnesztia rendeletén.

Uj kisvasut.

A városi és vármegyei prefektusok Clujra (Kolozsvárra) való utazásuk alkalmával Oradea-Mareen (Nagyváradon) felkeresték Moson tábornokot, akivel abban állapodtak meg, hogy Clujhoz (Kisjenő) és Salonta mare (Nagyszalonta) között keskenyvágányú vasutat építenek, amely Clujonon (Kisjenőn) az Acsevhe. Salonta mare (Nagyszalontán) pedig a CFR. vonalába kapcsolódik. A katonaság a szükséges sínek, lokomotivokat, személy- és tehercsuklókat mielőbb rendelkezésre bocsátja s így az építkezés a legrövidebb időn belül megkezdődik.

A repatriált boltja.

Az ügyvezető az aradi lakbérleti bizottság Zik János elnöklésével Jeremiás A. J. Andrassy-ut kereskedő ismeretes üzletreklámságát. Jeremiás A. J. az üzletre, aki tudvalevőleg repatriálás alatt áll, ketten is nyitottak be elreklámságát kérelmet; az egyházmegyei könyvkereskedés és Lipán hadnagy, aki leszerelt katonai és fűszerüzletet akar ott nyitni. A lakbérlettel megkötött szerződés az egyházmegyei könyvkereskedés kérelmét, mint a hadnagy és az ő részére reklámságát a bizottság elutasította. A lakbérleti bizottsághoz került az ügy, amely ma tárgyalást véle. A mai tárgyaláson megjelent Jeremiás is, aki szintén bejelentette igényét az üzletre, felmutatva egy irást a befizetési bizonylatról, amely, ehhez képest neki továbbra is az üzletreklámságát. A lakbérleti bizottság nem hozott határozatot, hanem átrúg a prefektus hivatalába, hogy érkezett-e oda hivatalos értesítés arról, hogy Jeremiás ki volt a lakbérletben nem repatriálják.

A Petőfi szobrot újból felállítják Segesváron.

Goga Oktavián miniszter, kijelentette, hogy a román kormány, mindenben hiszteleiben akarja tartani a csatolt területek magyar ságának nemzeti örökségét. Hogy, kijelentésének súlyt szerezzen, ki-

eszközötte a bucaresti Kormány-nál, hogy a segesvári Petőfi-emléket, melyet annak idején eltávolítottak, visszahelyezik helyére. A kormány a szobor felállítását engedélyezte.

Felmondtak az összes budapesti újságíróknak.

BUDAPEST. A magyar sajtó felállításának helyzetét elől és ha sürgős segítség nem jön, az összes magyar újságok elnémulnak. A magyarországi lapkiadók egyesülete rendkívüli közgyűlést tartott ebben az ügyben, amelyen határozatilag kimondták, hogy a kormányhoz és a nemzetgyűléshez fordulnak és segítséget kérnek. A feliratot el is juttatták az illetékes tisztségűkhöz, azonban a kormány momentán nem tud papíros szerezni. A lecsúszó vá-

lasznak szomorú következményei vannak. Ennek következtében ugyanis a budapesti laptulajdonosok az összes újságíróknak felmondottak. A magyar főváros sajtójának halálos vonaglása valószínűleg érzékenyen érezteti hatását a vidékre is, úgy, hogy elérkezettnek látszik az utolsó pillanat, amikor ha külföldről nem érkezik sürgős hathatós segítség, a magyar sajtónak egyelőre meg kell szüntetnie működését.

HIREK.

Betiltott erotika.

Tegnap délután megjelent az Apolló-moziban Tinódy rendőrbiztos és közölte a mozi vezetőségével Popovicu Valér dr. h. rendőr főnöknek azt a rendeletét, hogy a műsoron levő 'Alraune' film két erotikus részét, amely nem is tartozik szorosan a film cselekményéhez, el kell hagyni. Dr. Popovicu h. rendőrfőnök végignézte az 'Alraune' előadását s annak a most már kihagyott részét a közönség jó ízlésével össze nem egyeztethetőnek találta. A rendőrfőnök a legnagyobb tapintattal megtette intézkedését, amivel bizonyára nemcsak az 'Aradi Közönség', hanem a mozi látogató jó ízlésű közönség óhaját is teljesítette.

A román csapatok Aradra való bevonulásának első évfordulója alkalmából ma délelőtt ünnepi istentisztelet volt a gör. k. székesegyházban, ahol az ünnepi misét Pap I. János püspök celebrálta. Az istentiszteleten ott voltak Lecca és Davidescu tábornokok, dr. Crisán és dr. Avramescu prefektusok, dr. Robu polgármester és a hivatalok vezetői. Azután a kivonult csapatok felett szemlést tartott Lecca tábornok. Este bankett volt a 6. vadászrezend és 23. tüzérezend tisztikara részére, a város pedig a két ezred legényességét vendégelte meg. Délután a román iskolák tanulmányi versenyét a császári erdőben, majálisra rendezték.

Három esküvő egy családban. Tegnap délután három érdekes házasságkötés történt az általi anyakönyvi hivatalban. Egy család három tagja kötött házasságot. Lengyel András vezetős Must Máriaival, György Árpád kereskedő Must Ilonával és Must János Acsev. fékező Fejes Erzsébettel kötött házasságot.

Sporteredmény. Az AAC. Török Csábor-utcai sporttelepén vasárnap délután tartotta az AAC. mérkőzését a TAC.-al, amelyet az AAC. 2:1 (1:0) arányban megnyert. A mérkőzést Steinhübel vezette.

valósággal elragadta a közönséget. Az irodalmi értékű film még két napig maradt műsoron.

A szeszfőzés korlátozása.

BUCURESTI. Az ipartügyi miniszter egy rendeletet bocsátott ki, amely szerint a jövőben a szeszgyárosok csak romlott terményekből készíthetnek szeszt és ezt is csak a közlelmezési igazgatóság engedélyével. A közlelmezési igazgatóság a romlott terményekből is csak azon esetben engedélyez a szeszt gyártást, ha minden alkalommal ugyanannyi mennyiségű jó terményt adnak a szesztgyárok az igazgatóságnak.

A prefektusok és a választások.

Dr. Crisán Aurél városi és dr. Avramescu Vazul vármegyei prefektusok tegnap érkeztek vissza Clujról (Kolozsvárról), ahol az összes prefektusok fontos megbeszélést tartottak. A prefektusok értekezletén, amelyen jelen voltak dr. Suciu János és Goga Oktavián miniszterek, az az elvet állapították meg, hogy a választásokon senkit sem szabad befolyásolni. A prefektusok szigorúan fognak őrködni afelett, hogy senki ne presztelje ne gyakoroljanak s hogy a tisztviselők ne avatkozzanak a választási küzdelembe.

A mai valutapiac.

Az idegen értékek, amelyek pár nappal ezelőtt oly magasra emelkedtek, ma hirtelen leestek. Arad: kis lei 815, nagy lei 880, márka 400, kis dollár 188, nagy dollár 195. Bucaresti: korona 29, márka 114, dollár 61. Budapest: márka 478-489, Napoleon 867-855, font 908-920, dollár 289-284, frank 15.50-15.80, lira 12.08-12.88, rubel 348-387, lei 890-886, svájci frank 41-42, dinár 610-625.

A vár területe.

Aradváros tanácsa a földosztásról szóló rendeletre való hivatkozással az az a kérelemmel fordult az aradi agrárreform-bizottsághoz, hogy közcélokra adja át a városnak a Forray-pusztát, a Gutzihr-féle birtoknak egy részét és az aradi vár körüli területet. A város azért kéri ezeket a területeket, mert már nem rendelkezik megfelelő köztelkekkel. Az aradi bizottság, amely a napokban befejezte működését, a város kérelmét döntés végett a központi bizottság elé terjesztette.

APOLLO URANIA.

Ma, 18-án: Nász éjszaka. Farkas kutya.

A szerkesztésért felel: STAUBER JÓZSEF.

